

[Arne Bjerregaard]

at hr. Poulsaard ønsker, vi skal ud af fællesmarkedet. For jeg er nødt til at oplyse hr. Poulsaard om, at landbrugspolitikken i EF intet har med liberalisme eller frihed at gøre. Jeg er fuldstændig enig med hr. Gade i, at prisfastsættelse og reduktion af produktion eller fremme af produktion ovenfra er klar socialisme, og den har jeg ikke spor imod på disse områder. Men hvis man ikke er indforstået med det, må man klart sige, at man vil ud af EF, og det må man også sige til landmændene.

Jeg erkender også, at det er et af vore store problemer, som hr. Gade sagde det, at vi har et faktisk socialistisk system, men på det kapitalmarkedsmæssige område har et fuldstændig liberalistisk system, det samme, som vi har på andre områder, hvor hr. Gade og jeg måske har modsat opfattelse. Når vi kigger på de almindelige lønaftaler på arbejdsmarkedet, så ønsker hr. Gade og andre den fuldstændige liberalisme, frie lønaftaler, medens det, som kommer ud af det, altså arbejdsløsheden, ønsker man at samfundet skal bære. De to ting støder sammen og skaber nogle samfundøkonomiske problemer og menneskelige problemer, og det er også problemet på dette område.

Lad mig sige for at resumere, hvad jeg sagde sidst, at jeg principielt må stå på, at kristeligt folkeparti er enig med husmændene i, at vi skal bevare familiebruget, men jeg erkender, at den tekniske udvikling og kapitalomkostningerne taler imod familiebruget. Ønsker vi det, så er vi selvfølgelig nødt til at gøre en indsats, for gør vi intet, men bare lader kapitalkræfterne råde frit, bare lader den udvikling, vi er inde i, løbe videre, så nedlægger vi familiebruget.

Det, jeg indledningsvis ønskede at sige i den forrige debat, var, at dér er det, vi står. Så må vi altså sige: hvad gør vi i stedet for at tale politisk og sætte, som jeg sagde, politiske og ideologiske spærrebomme op for en frugtbar debat om, hvorledes vi klarer de problemer, landbruget står i, også med hensyn til finansieringen? Jeg sluttede med at sige, at Charles Jensen, direktør i Kreditforeningen Danmark, i Effektivt Landbrug, nr. 1, side 54, udtalte:

»Landbruget kan ikke betale rente på almindelige markedsvilkår.«

Så kan man selvfølgelig politisere det og sige: ja men vi får en rente på 8 pct. Men jeg

vil hævde, at uanset hvilken politik vi fører herhjemme, så får vi aldrig en rente på 8 pct. Med den lovgivning, vi har i øjeblikket, er det ganske umuligt. Jeg er fuldstændig enig med Charles Jensen i, at en rente på 13-15 pct., som vi må have efter de love, vi har nu, kan landbruget ikke betale.

Hvis vi har en lavere rente end i øjeblikket 13 pct., så giver det negativt afkast til dem, der låner penge ud, altså långiverne. Går vi ud fra en rente på 14 pct., vil der for en almindelig långiver være tale om en beskatning på ca. 8 pct. Vi har en inflation på 6 pct., så der er nul procent til långiver. Da vi altid har regnet med mindst 1½ pct. realrente og der her ingen realrente er, er renten i øjeblikket lavere, end inflationen betinger. En rente på 14 pct. betinger faktisk, at vi har en inflation på 4 pct., og ingen forestiller sig vel, at vi skulle få en inflation, som er lavere end 4 pct. Jeg vil i alt fald advare imod en inflation, der nærmer sig deflation, for så kommer vi fra asken og i ilden.

At renten periodisk kan være lavere end det, som er skitseret, 13-15 pct., skyldes udelukkende, at vi har store kapitalophobninger, som ikke bliver beskattede af renteafkastet. De vil selvfølgelig til tider gå ind på kapitalmarkedet på disse bestemte områder og fremtvinge en rente, som er lavere end det, der faktisk er basis for ud fra en beskatningsmæssig og inflationsmæssig betragtning. Det er det problem, vi står over for.

Lad mig videre citere fra Charles Jensens indlæg:

»I debatten om gældsafsløringsordningen har forskellige forslag være fremført, både fra landbruget og fra politisk hold. Men principielle modsætninger og vel også forhandlingstaktiske forhold har vanskeliggjort en tilstrækkelig konstruktiv debat med hensyn til at finde praktiske og principielle afbalancerede løsninger.

Nu bør man nok koncentrere sig om at skabe forståelse for landbrugets behov for særlige finansielle løsninger, også ved nøgternt at belyse konsekvenserne af de bestående forhold.«

Det synes jeg vi burde skrive os bag øret. Vi andre må notere, at Charles Jensen har ret i, at markedsrenten kan vi altså ikke betale, vi er nødt til at skabe mulighed for, at landbruget kan få kapital til en lavere rente. Hvis vi selv regner efter, hvis vi selv laver analy-